

VENTILATION

Ventilationstyper

Ventiler och don

Rengöring

Vädring

Möblering

DANDERYDS KOMMUN
Tekniska kontoret

informerar om ventilationen i våra
skolor, förskolor och fritidshem.

Ventilationstyper

- Ventilationen i våra skolor, förskolor och fritidshem delas in i följande tre typer:

■ Självdragsventilation

Med självdragsventilation menas att uteluft kommer in i lokalen genom fönster, vädringsluckor, ventiler och otätheter i byggnaden.

När luften kommer in i lokalen blir den uppvärmd och börjar stiga uppåt. Den uppvärmda luften försvinner sedan ut genom högt sittande ventiler och kanaler.

För att självdragsventilation ska fungera tillfredsställande behövs regelbunden vädring.

■ Frånluftsventilation

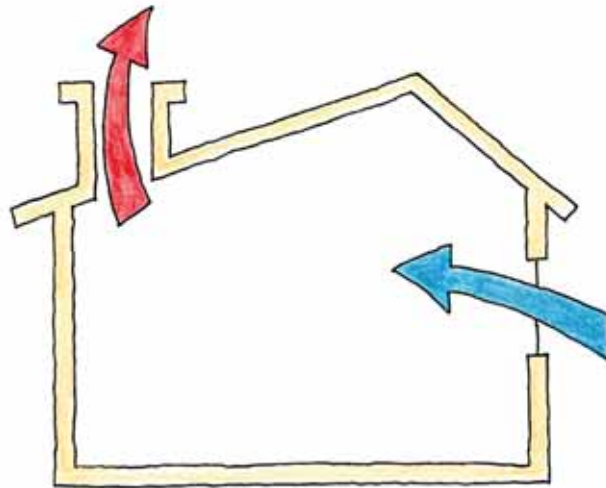
Vid fläktstyrd frånluftsventilation kommer uteluft in i lokalen genom fönster, vädringsluckor, ventiler och otätheter i byggnaden.

Fläktar suger sedan ut den använda luften genom ventiler och kanaler.

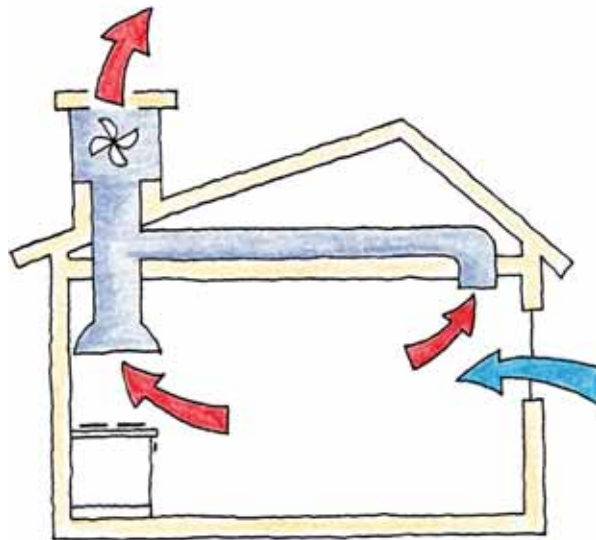
■ Från- och tilluftsventilation

Fläktstyrd från- och tilluftsventilation är den vanligaste ventilationen i våra skolor, förskolor och fritidshem.

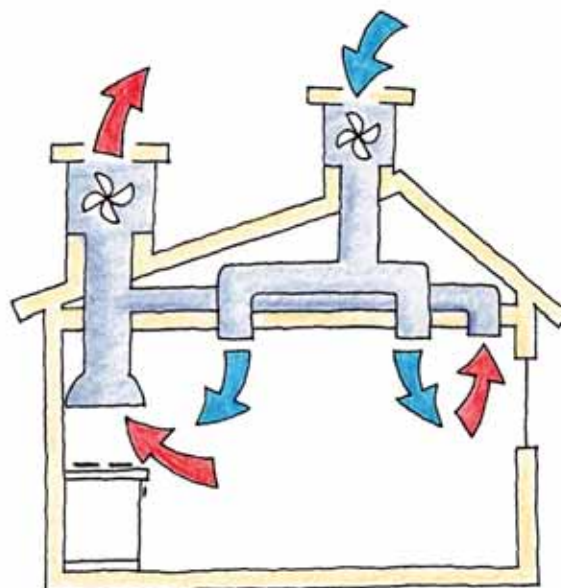
Med fläktstyrd från- och tilluftsventilation tas luft både in i och sugts ut ur lokalen med hjälp av fläktar via ventiler och kanaler.

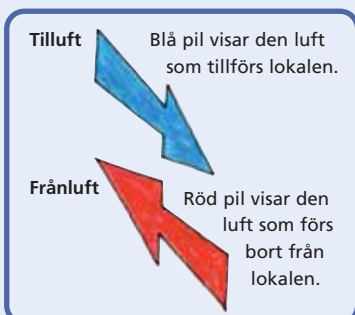
Självdragsventilation

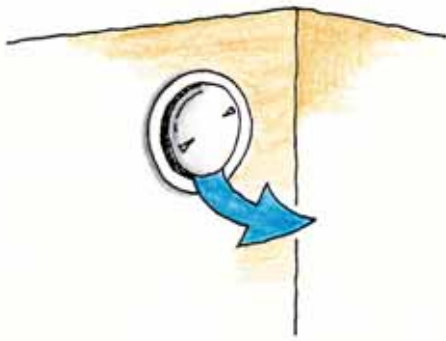

Frånluftsventilation

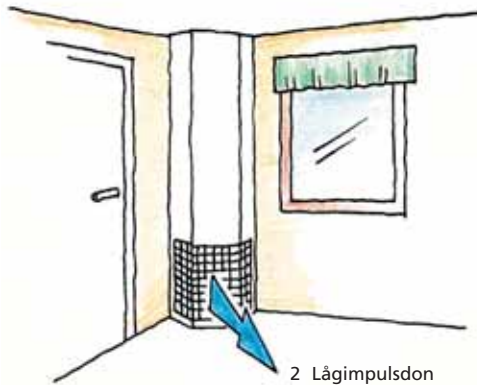

Från- och tilluftsventilation

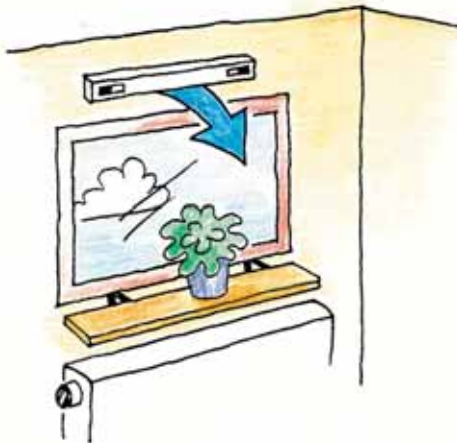

1 Tallriksventil

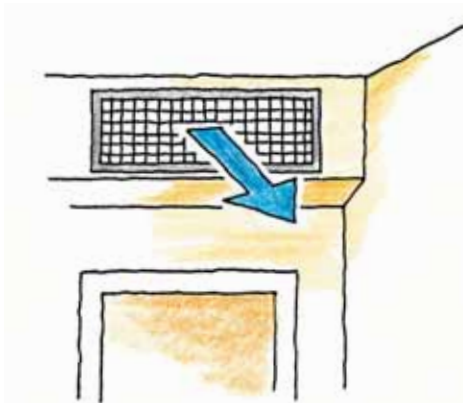
2 Lågimpulsdon

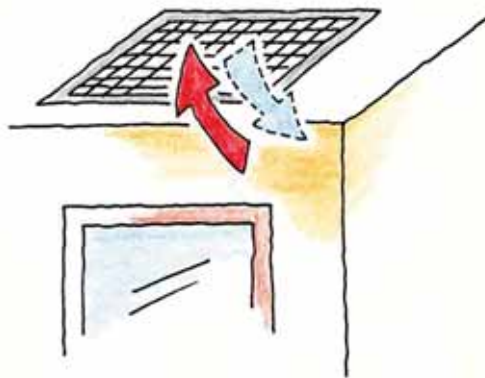
3 Spaltventil

4 Kontrollventil

5 Bakkantsdon

6 Takdon

TIPS

Ett sätt att kontrollera om ventilationen fungerar är att känna efter med handen framför donet. Känns ett svagt drag runt handen tillförs luft till lokalen. Det kan ibland vara svårt att med bara handen känna om luft sugts ut.

Prova då istället med att använda en bit tunt papper, t ex toalettpapper, och håll det mot donet eller ventilen. Om pappret dras mot eller sätter fast sig mot donet eller ventilen sugts luft ut ur lokalen. (Fläktstyrd ventilation kan endast kontrolleras på dessa sätt.)

1. En typ av tilluftsventil är **tallriksventilen**. En sådan ventil är alltid placerad på en yttervägg.

Vid självdrag kan dock tallriksventilen fungera som en från-luftsventil, vilket innebär att den för ut luft ur lokalen.

2. Via **lågimpulsdon** förs luft in i lokalen. Dessa don tillför luft i golvnivå och är placerade vid vägg.

3. **Spaltventiler** är en typ av friskluftsventil som ofta är placerade över eller under fönster. Dessa ventiler ska aldrig vara helt stängda.

4. För att föra ut luft ur en lokal används ofta **kontrollventiler**. Kontrollventiler kan vara placerade på vägg eller i tak. Dessa ventiler har en fast inställd öppning som inte får ändras eftersom ventilations-systemet då råkar i obalans.

5. Ett **bakkantsdon** används för att ta in luft i en lokal. Bakkantsdon är placerade nära tak på lokalens innervägg.

6. **Takdon** kan antingen användas för att ta in eller föra ut luft ur en lokal. Varje takdon kan dock endast ha en funktion – ta in eller föra ut luft.

■ För att ventilationen ska fungera är det viktigt att:

- Ventiler inte stängs
- Don inte täcks över

Rengöring

- Alla ventiler och don måste rengöras.

Ta för vana att rengöra ventiler och don minst två gånger om året.

- Rengör ventiler och don genom att försiktigt torka av eller dammsuga deras utsidor.

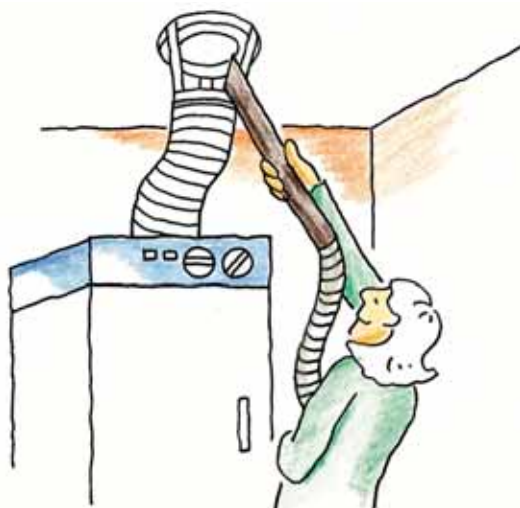
Ta inte loss eller skruva på kontrollventilerna - då råkar ventilationssystemet i obalans.

Se till att slangen från torkskåpet sitter fast vid ventilen både före och efter rengöring.

- I spisfläktar ska fettfilter tas ner och rengöras regelbundet.

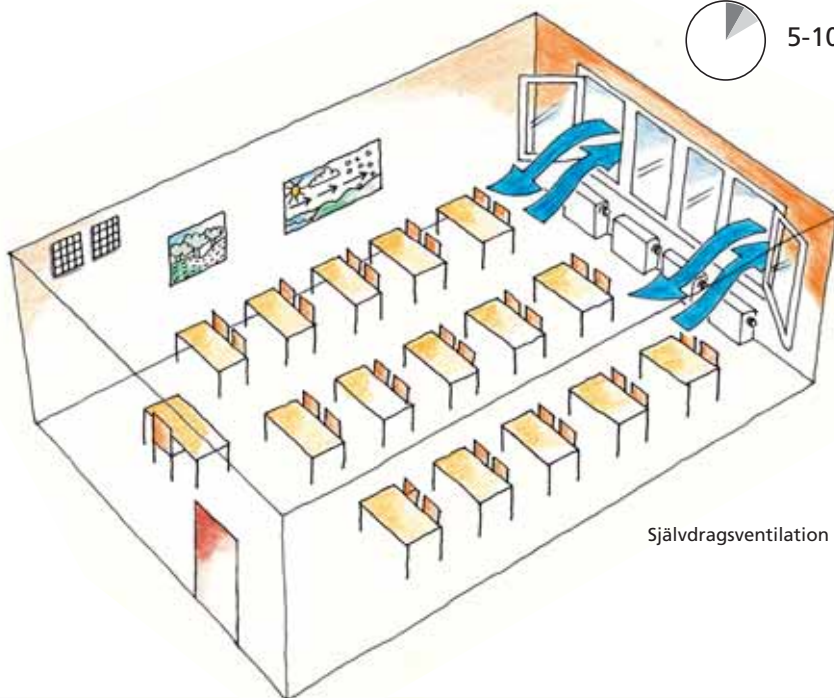
För storkök ska fettfiltren rengöras varje vecka.

- **Tänk på att ett smutsigt fettfilter utgör en brandfara!**

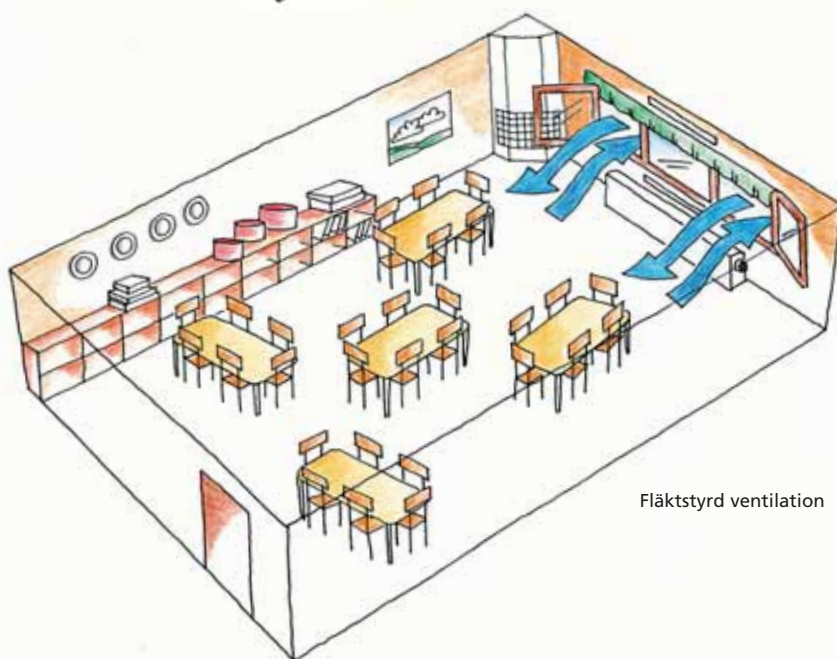

Torktid 2 tim

5-10 min

Självdagsventilation

Fläktstyrd ventilation

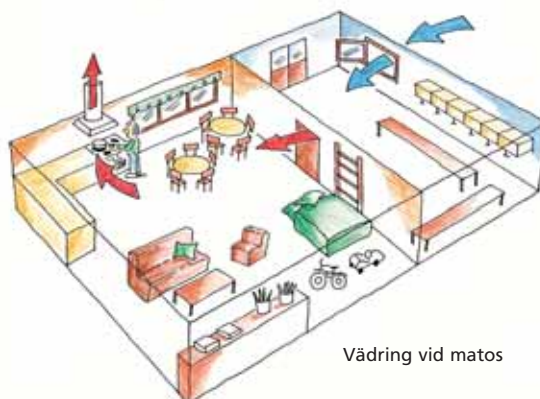
- Oavsett viken typ av ventilation som finns på skolan, förskolan eller fritidshemmet så är det viktigt att vädra ofta.
- Ta för vana att alltid vädra före eller efter varje lektion, samling och vila. En lokal bör ej användas längre än 45 minuter utan vädring.
- Vädringens längd beror på vilken temperatur det är utomhus, men 5-10 minuter rekommenderas.
- Vädra effektivt genom att öppna flera fönster samtidigt under några minuter. Då byts luften ut men lokalen hinner inte kylas ned.
- Vid självdagsventilation behöver vädring ske regelbundet för att ventilationen skall fungera tillfredsställande.
- **Fönstervädring påverkar inte den fläktstyrda ventilationen!**

TIPS

Ett tips vid matlagning är att inte öppna köksfönstret för att vädra ut matos.

Öppna istället ett fönster i ett angränsande rum och stäng, om möjligt, dörren till köket.

På detta sätt hindras matos att sprida sig till övriga lokaler.

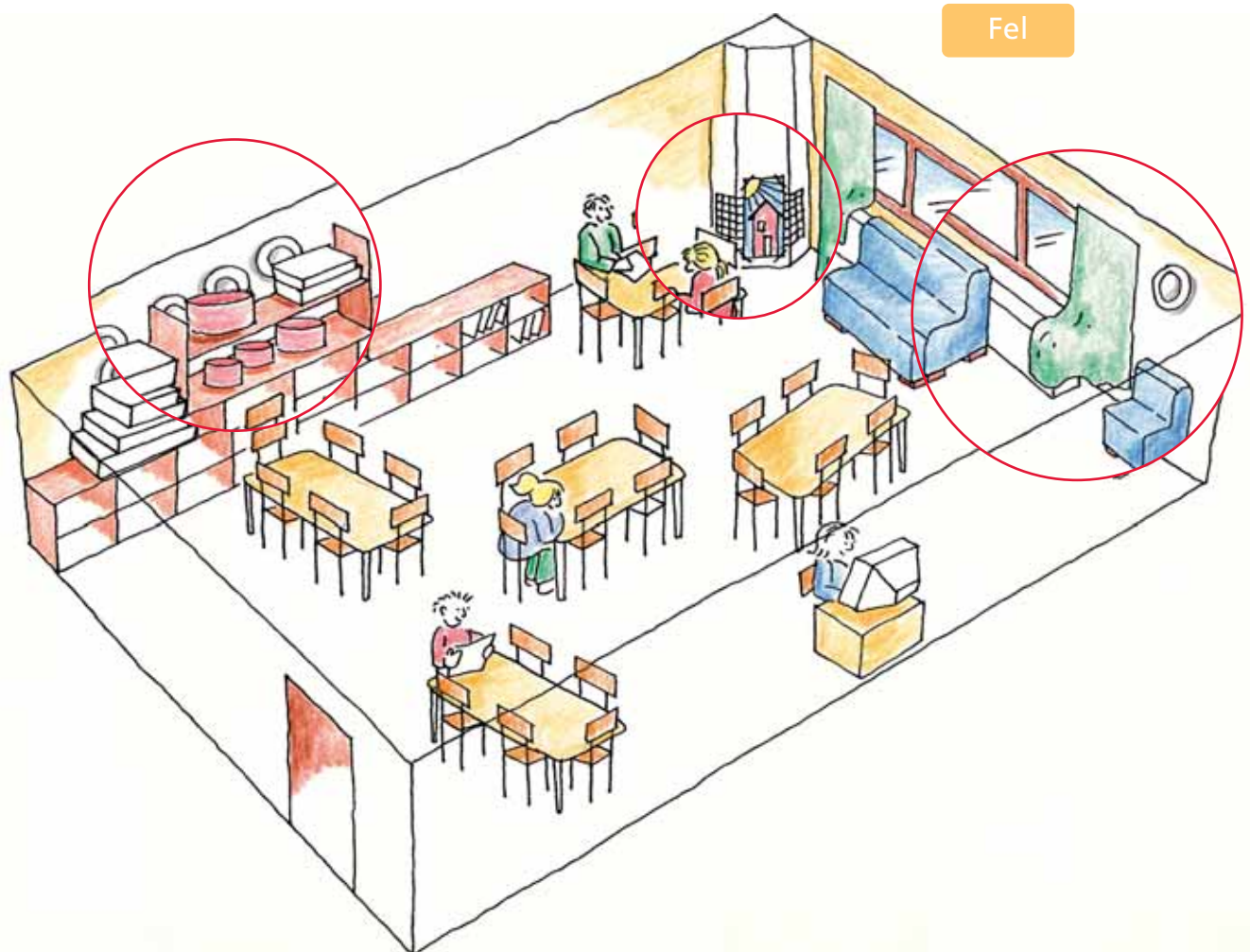
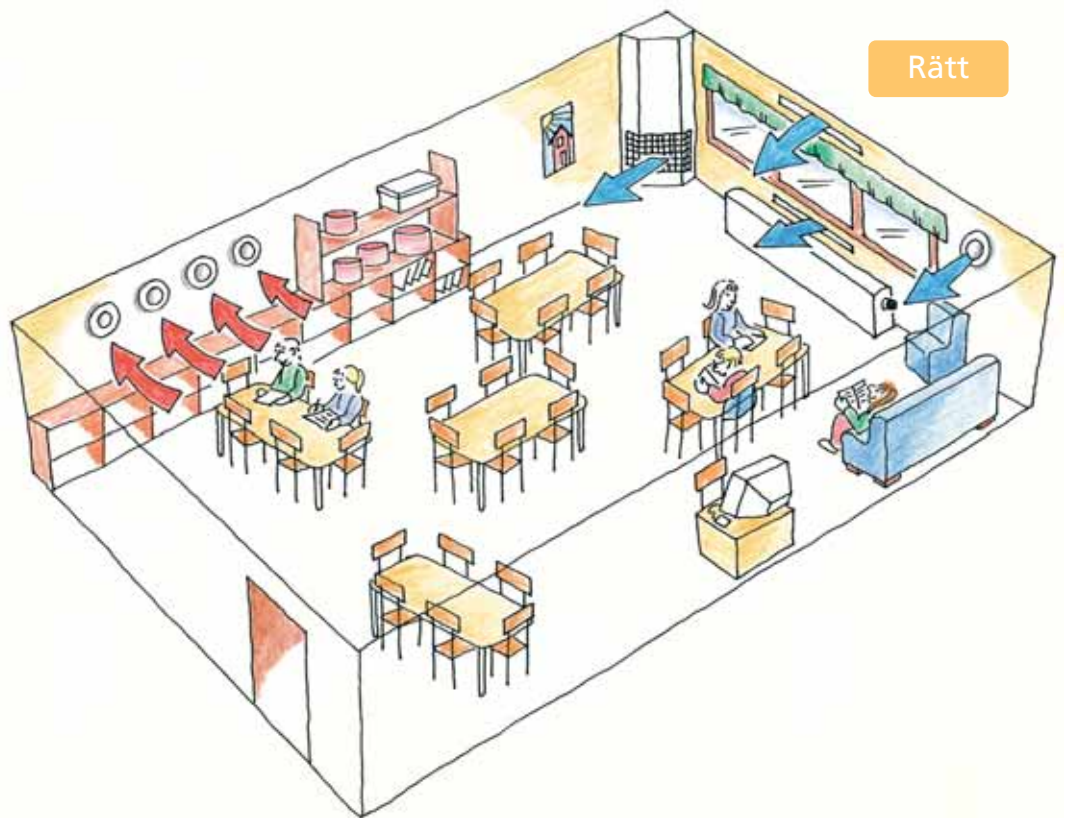

Vädring vid matos

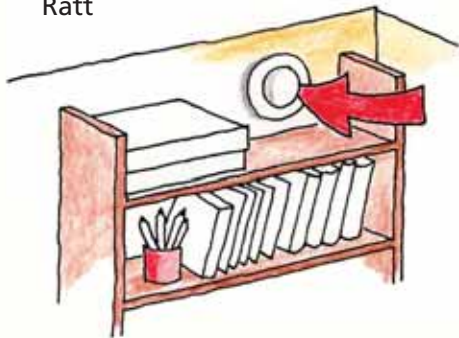
Möblering

- Inneklimatet i en lokal påverkas av möbleringen.

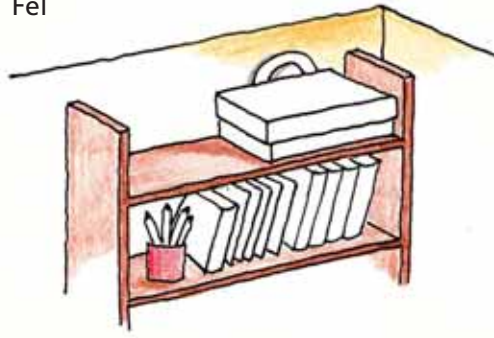
Genom att möblera felaktigt i lokalen kan ett bra inneklimat, med såväl god luft som behaglig temperatur, försämras.

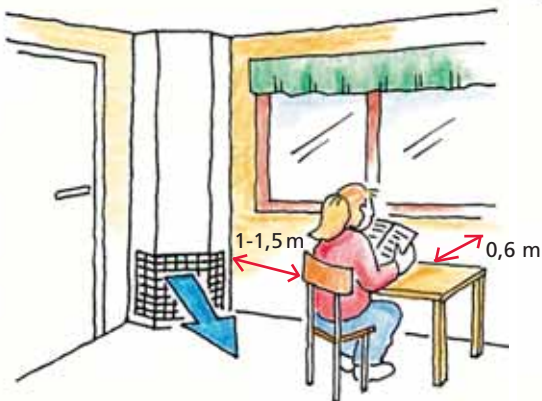
Rätt

Fel

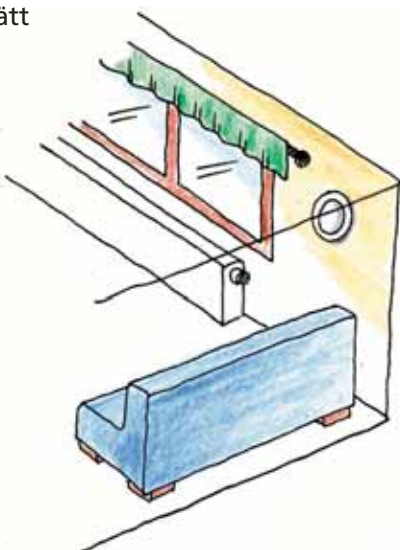
Rätt

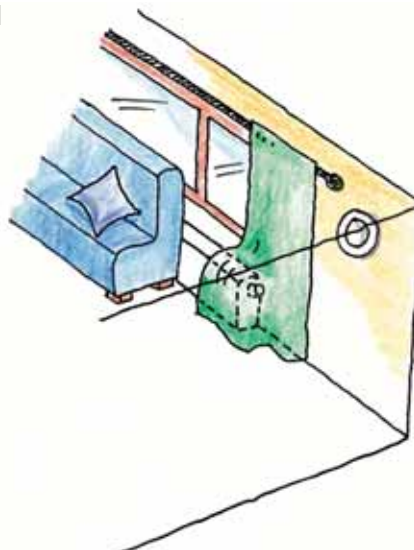
Fel

Rätt

Fel

- Möblera inte så att ventiler och don blockeras eller på annat sätt täcks för.

Felaktig möblering gör inte bara att ventilationen försämras i lokalen. Den påverkar dessutom intilliggandes lokalers ventilation.

- Personer som sitter för nära fönster eller lågimpulsdon kan uppleva drag.

Ställ därför inte bänkar och andra möbler intill fönster eller lågimpulsdon.

Placera inga möbler närmare än 0,6 meter från ett fönster och möblera inte närmare än 1-1,5 meter från ett lågimpulsdon.

- Luften måste kunna cirkulera vid värmeelement för att det ska vara en jämn och fungerande värme i lokalen.

Ställ därför inte möbler framför värmeelement och fönster samt häng inte gardiner för värmeelementens termostater.

En sådan möblering sätter värmeregleringen ur funktion och hindrar värmen att sprida sig i lokalen.

Ny- och ombyggnad samt drift och underhåll

Tekniska kontoret ansvarar för ny- och ombyggnad samt drift och underhåll av kommunens byggnader. Kontoret svarar även för projektering av ny- och ombyggnader samt underhålls- och driftplanering. Olika entreprenörer sköter den dagliga driften och underhållet.

Kontakta oss vid problem med ventilationen eller om drifttiderna måste anpassas!

Kundmottagningen

Kommunens fastigheter

Driftentreprenörer sköter den fastighets- tekniska driften, tillsynen och underhåll av Danderyds kommuns och Djursholms AB:s fastigheter.

Felanmälan

dygnet runt: **08-568 912 86**

DANDERYDS KOMMUN **Tekniska kontoret**

Besöksadress: Mörby Centrum, plan 7
Anmälan i receptionen:
Information Danderyd, plan 4

Postadress: Box 74, 182 11 Danderyd
Tel: 08-568 912 00 • Fax: 08-568 912 01
E-post: tekniska.kontoret@danderyd.se